

Cirkev pacifistická verus Cirkev bojujúca

Mikuláš Hučko

9. novembra 2021 ✝ Cirkev

Zdroj: Flickr

Keď som pred časom v jednom rozhovore s priateľom spomenul výraz „bojujúca Cirkev“, ten iba nechápavo pokrútil hlavou, že čo je to za čudné vyjadrenie. Kresťania vraj majú všetkých milovať a nie bojovať proti nim.

Keď v roku 1991 svätý Ján Pavol II. dôrazne vyhlásil, že katolíci nie sú pacifisti, jeho slová vyvolali rozruch. Ako to? Kristov vikár sa azda zriekol Kristových slov: „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam?*“ Kritici však ľahko zabudli na dôležitý dodatok: „*Ale ja vám nedávam, ako svet dáva*“ (Jn 14,27). Kresťanský pokoj nie je pokojom pacifizmu, ktorý je **pokrivenou karikatúrou kresťanského pokoja**. Žiaľ, pacifistické nepochopenie preniklo do srdc mnohých katolíkov – od prírody povolaných bojovať – a oslabilo ich ducha.

Aj Benedikt XVI. vo svojom *príhovore* 21. mája 2011 poukázal na to, že slovné spojenie *Ecclesia militans*, teda Bojujúca Cirkev, dnes nie je veľmi v móde, „*ale v skutočnosti môžeme lepšie pochopiť, že je pravdivá, vedie k prísnosti. Vidíme, ako chce zlo dominovať vo svete a že je potrebné vstúpiť do boja proti zlu. Vidíme, ako to robí mnohými spôsobmi, krvavými, s rôznymi formami násilia, ale tiež pod maskou dobra a práve týmto spôsobom ničí morálne základy spoločnosti.*“

Prečo nie je v móde? Pretože dnes sa automaticky predpokladá, že moderný katolík má byť z definície a presvedčenia pacifista. Boj sa javí ako niečo rozhodne a radikálne nekresťanské a násilie ako niečo, čo je Kristovmu náboženstvu celkom cudzie. Prvoradou starostou kresťana je pokoj. Keď dôjde ku konfliktu, môže nanajvýš pasívne znášať krivdu, ktorú mu spôsobili, nastaviť líce alebo sa vzdať.

Viera a boj však po stáročia boli takmer synonymami. *Militia Christi* – znamenalo jednoducho byť kresťanom. Či Ježiš nepovedal: „*Neprišiel som priniesť pokoj, ale meč*“ (Mt 10,34), a či svätý Pavol ochotne nepoužíval vojenský jazyk? V priebehu stáročí sa pojmy vojak a kresťan prelínali, rovnako ako stredoveké rytierstvo bolo preniknuté kresťanským duchom.

Dnes nebojujeme. Nevšímame si nebezpečenstvá, alebo sa ich aspoň snažíme nevnímať. A nepriateľ už nestojí len pred bránami, ale prenikol veľmi hlboko do nášho vlastného tábora. Je pravdepodobné, že ak by sa aj konečne ozvalo volanie „Do zbrane!“, iba málokto sa zdvihne. Pretože posun k pacifistickej rétorike sa v značnej miere pričínal o to, **že z kostolov odišli muži, ktorých neporovnateľne viac oslovuje ideál rytierskeho boja**, než sladkosť pacifistických rečí.

Ikona Blahoslavené vojsko Nebeského Cára

zdroj: wikimedia commons

Aké je východisko?

Predovšetkým si musíme uvedomiť, že naša púť do neba je aj bojom. Bojujúca Cirkev je v nás. Tento pojem sa nevzťahuje primárne na sociálnu činnosť, mediálne kampane alebo apoštolské diela – akokoľvek im pomáhajú. Cirkev v nebi víťazí, pretože svätí víťazia. Cirkev v očistci trpí, pretože duše v očistci trpia. Cirkev na zemi bojuje, pretože my bojujeme. A že tento boj je v dnešnej dobe ťažší? Pripomeňme si múdre slová významného švajčiarskeho politického mysliteľa Karla Ludwiga von Hallera: „*Boh chce, aby sme len bojovali, nie vyhrávali. Čo sa týka boja za vlastnú spásu, máme v rukách všetky potrebné zbrane.*“

Náš postoj tvárou v tvár tragickej situácii pre Cirkev a svet musí – možno viac ako kedykoľvek predtým – formovať vedomie, že sme súčasťou Bojujúcej Cirkvi, v ktorej sú potrebné dve veľké cnosti: cnosť odvahy, ktorá je ukazovateľom zrelosti človeka, a cnosť múdrosti, ktorá je zameraná na dokonalé poznanie protivníka a je schopná s ním otvorene bojovať.

Vojak musí byť odvážny a múdry. Čím väčšia je múdrosť a odvaha, tým lepší je vojak a mocnejšia armáda, ktorá má takýchto mužov. O takúto armádu čistých ako holubice a ľstivých ako hady katolíkov musíme prosiť Kráľa vesmíru na príhovor jeho Preblahoslavenej Matky!

Pretože Cirkev nie je len nemocnica, kde sa uzdravujú duchovne chorí; nie je len školou, kde sa ľudia vzdelávajú, ale tiež dobre organizovaná armáda, ktorá bojuje proti zlu na zemi.

Tzv. otvorená Cirkev, zatvárajúca si oči pred existenciou vonkajších i vnútorných nepriateľov, ktorí sa neštítia ju ničiť, sa stáva protikladom Ježišovej výzvy: „*Budte opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice!*“ (Mt 10,16).

Láska k nepriateľom neznamena výzvu ku kapitulácii alebo kvietizmu. Láska k nepriateľom vyžadovala a vyžaduje zrieknutie sa pomsty, odmietnutie nenávisťi a ochotu odpustiť a zanechať hriech. V žiadnom prípade nie je akceptáciou zla páchaného na slabých a bezbranných.

V tejto situácii Cirkev, ktorá nechce bojovať – bojovať proti hriechu a diablu, ľuďom a systémom, ktoré predstavujú satana a hriech – stráca zmysel svojej existencie. Ak odsudzuje zlo, robí to len tak, aby sa

náhodou nikoho nedotkla. Ak sa pokúša bojovať, robí to so spútanými rukami.

Zdá sa, že dnes prehrávame všetky morálne, kultúrne, sociálne a duchovné bitky. Na víťazstvo v dnešnej vojne proti duchu zla je potrebná **velká viera, ktorú treba bez hanby a strachu deklarovať a praktizovať.**

Boj znamená, že treba pochopiť, kto je protivník. Tvrdiť, že boj je nepotrebný, znamená vopred vyhlásiť kapituláciu. Takáto Cirkev je vydaná na milosť a nemilosť všetkým zlým mocnostiam, ktoré do nej môžu osobitne vstúpiť.

„Načo je teda taká soľ, ktorá stratila svoju chuť? Už nie je na nič, iba na to, aby ju ľudia vyhodili a pošliapali“ (Mt 5,13).

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/cirkev-pacifisticka-verzus-cirkev-bojujuca/>